

ENSENYANTS SOLIDARIS

Projecte: Suport a Metodologies Educatives a Llatinoamèrica 2007
País: Guatemala, Hondures i el Perú
Subvenció: 27.900 €
Beneficiaris directes: 1.771 persones (fonamentalment dones i docents)

Con el presente proyecto se prepara a profesionales de la enseñanza de las Illes Balears para que actuando como cooperantes, potencien el nivel educativo de docentes, jóvenes y mujeres de diferentes comunidades de Centroamérica.

La qualitat de l'educació i l'alfabetització són els grans desafiaments que ha de superar l'Amèrica Llatina, segons assenyala el darrer informe *Educació per a Tothom en 2015: Assolirem la meta?* de la UNESCO.

Hi ha una relació directa entre l'educació de mala qualitat, la deserció escolar i la repetició de curs. De fet, l'educació de qualitat es mesura mitjançant la taxa de supervivència escolar fins al 5è grau.

Així doncs, cal donar suport a les pràctiques necessàries per tal que la població infantil de les comunitats menys afavorides pugui millorar l'adquisició de coneixements i, així, assistir a l'escola durant un període de temps més prolongat. Perquè l'educació de qualitat no s'ha de reservar exclusivament a les elits o als qui resideixen a les grans ciutats.

Es compleixen sis anys d'ençà que l'organització Ensenyants Solidaris inicià el seu programa amb professionals de l'ensenyament de les Illes Balears que, en qualitat de cooperants, es traslladen a Llatinoamèrica per oferir capacitació professional als docents d'aquells països.

Amb relació a aquest projecte, corresponent a l'any 2007, el coordinador d'Ensenyants Solidaris viatjà a Guatemala, Hondures i el Perú per recollir, a través dels socis locals de cada país, les seves demandes en matèria de formació. D'acord amb aquests requeriments es confeccionà el programa del seminari dirigit als 10 cooperants que després es desplaçaren a les zones beneficiàries del projecte. Allà dugueren a terme 67 tallers als quals assistiren 1.771 persones.

En el cas de Guatemala, cinc cooperants, en coordinació amb l'Asociación de Educadores Noroccidentales de Guatemala (AEN), realitzaren una tasca de suport educatiu a les comunitats maies del municipi d'Ixcán, que quedaren desarrelades a causa del conflicte armat; juntament amb l'organització Servicios Ecuménicos de Formación en Centroamérica (SEFCA), han donat suport a metodologies educatives per a l'ensenyament de tècniques de lectoescriptura i mètodes alternatius (jocs, tallers, etc.) destinats als joves amb problemes d'aprenentatge del barri marginal de Ciudad Peronia; finalment, en col·laboració amb la Coordinadora Nacional de Viudas de Guatemala (CONAVIGUA), proporcionaren nous mètodes d'alfabetització per a dones maies.

A Hondures, dos cooperants, en col·laboració amb el Colegio Profesional de Superación Magisterial de Honduras (COLPROSUMAH), proporcionaren l'assessorament necessari per posar en pràctica mètodes didàctics que prestessin una atenció especial a la diversitat, així com accions tutorialis per apropar la família a l'escola.

Mentre que en el cas del Perú, tres professionals voluntaris s'han ocupat, juntament amb l'Instituto Pedagógico Popular (IPP), d'impartir metodologies didàctiques per a l'ensenyament i l'aprenentatge de la lectura, l'escriptura i l'educació física.

Amb aquest projecte s'ha contribuït a millorar el sistema educatiu dels països vinculats. A més, els cooperants s'han compromès a desenvolupar activitats de sensibilització i difusió de la seva experiència a les escoles de les Illes Balears on exerceixen la seva activitat com a docents.

ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU

Projecte: Sensibilització i Formació dels Joves de les Illes Balears en Cooperació al Desenvolupament

País: Hondures

Soci local: Instituto Hondureño de Desarrollo Rural (IHDER)

Subvenció: 8.624 €

Beneficiaris directes: 4 persones becades realitzaren el curs

Este proyecto quiere fomentar la participación de la población joven de las Illes Balears en actividades de cooperación, mediante la realización de cursos sobre el terreno.

Tot seguint la seva línia d'acció en matèria de sensibilització i formació en cooperació al desenvolupament, l'organització Assemblea de Cooperació per la Pau (ACPP) duu a terme cursos de cooperació sobre el terreny en 11 països.

Aquest projecte correspon al curs de cooperació *in situ* realitzat a Hondures durant l'estiu de 2007 i en el qual els participants acompliren la tasca de seguiment i avaluació del projecte: "Millora de les condicions educatives i higienicosanitàries dels habitants de vuit comunitats rurals en el departament de Santa Bárbara a Hondures", executat per Assemblea de Cooperació per la Pau, en col·laboració amb l'Instituto Hondureño de Desarrollo Rural (IHDER).

Prèviament, s'havien celebrat diverses trobades i tallers per aportar als participants la formació necessària per realitzar aquestes funcions. Després de les primeres reunions a la seu de l'ACPP a Palma, els aprenents de cooperants viatjaren a Hondures, on assistiren a distints tallers especialitzats en la realitat sociocultural del país, la zona d'intervenció, la gestió dels projectes de cooperació i altres temes relacionats amb la comesa que cal desenvolupar en el seguiment i l'avaluació del projecte esmentat.

A més, els participants es reuniren amb la contrapart local per conèixer la seva manera de treballar, la seva estratègia, la previsió, així com l'estat d'execució del projecte. També visitaren les comunitats del Departament de Santa Bárbara que es beneficien del projecte, la població de les quals, majoritàriament rural i analfabeta, viu en unes condicions molt precàries, sense subministrament d'aigua potable, de sanejament adequat ni d'assistència sanitària.

Finalment, els participants, en coordinació amb un cooperant de l'ACCP, elaboraren l'informe tècnic de seguiment i l'informe econòmic, que s'envià a la institució que finança el projecte a Espanya.

Gràcies a aquest projecte els participants han adquirit una formació teòrica i pràctica en la gestió de projectes de cooperació al desenvolupament i han pres consciència sobre la realitat social, econòmica, política i cultural d'Hondures. A més, s'han convertit en difusors potencials de les condicions de vida de la població dels països en desenvolupament i de les possibilitats que tenen els joves de participar en activitats de cooperació.

FUNDACIÓ BARCELÓ

Projecte: Estudis multiètnics

País: Argentina

Soci local: Mutual Flor de Ceibo

Subvenció: 3.344 €

Beneficiaris directes: 150 nins i les seves famílies

Durant les últimes dècades, el barri de Barracas, a la perifèria de la capital argentina, Buenos Aires, ha registrat un augment notable d'assentaments informals. Prop de 30.000 persones s'ammunegen en infrahabitatges, en condicions de pobresa i marginalitat, i sense accés als serveis municipals bàsics.

En aquest sector de població, la desocupació supera el 35% i la major part dels treballs (venda ambulant, reciclatge de materials i tasques domèstiques) són molt precaris. Molts de nins abandonen els estudis abans dels 10 anys per ajudar els seus pares en la venda al carrer o en la recollida de cartons, si no s'inicien en el món de la delinqüència i de les drogues, del qual difícilment podran sortir.

Els experts assenyalen que la deserció del sistema d'educació formal és especialment greu per a aquests nins i té profundes conseqüències individuals i socials. Es calcula que a l'Argentina hi ha 7.300.000 menors de 18 anys que viuen en condicions de pobresa i 3 milions més que viuen en la indigència.

Aquest projecte, impulsat per la Fundació Barceló, i que duen a terme professionals qualificats de les Illes Balears, en qualitat de cooperants, beneficia els fills de les famí-

lies pobres del barri de Barracas. El seu objectiu és oferir un suport directe als escolars que tenen entre 6 i 16 anys per millorar-ne l'educació i la formació, amb la finalitat que puguin obtenir els coneixements necessaris per passar al curs següent. El projecte posa un èmfasi especial en la diversitat cultural dels escolars i atén també nins amb discapacitats físiques i psíquiques.

La comesa del cooperant consisteix a adaptar l'ensenyament a les característiques dels diferents alumnes per tal de facilitar la comprensió dels continguts bàsics de les assignatures. Amb aquesta finalitat, utilitza tècniques i recursos didàctics apropiats. Paral·lelament, realitza un seguiment del procés d'aprenentatge de cada estudiant i s'entrevista amb els pares per informar-los sobre l'absentisme escolar i sobre la importància de la higiene i la bona alimentació.

Així mateix, el projecte inclou estratègies didàctiques que afavoreixen el desenvolupament personal i social dels nins. Per exemple, els tallers de lectura i escriptura, i el taller de manualitats, milloren la comunicació i l'autoestima dels alumnes, a la vegada que el treball en equip fomenta l'ajuda mútua i la relació interpersonal i de grup.

Este proyecto se propone que los niños de las familias más pobres del barrio de Barracas (Buenos Aires) no abandonen el sistema educativo antes de concluir su escolarización.

ASSOCIACIÓ DE LLICENCIATS EN CIÈNCIES AMBIENTALS

Projecte: Disseny d'un Sistema de Depuració per al Tractament d'Aigües Residuals i Formació de Formadors en Educació Ambiental
País: Perú

Soci local: Cáritas Trujillo

Subvenció: 5.928 €

Beneficiaris directes: 80 alumnes i 8 treballadors del centre

Prop de cinc-centes famílies, residents al Centro Poblado El Milagro, basen la seva economia en la recollida, classificació i venda de materials que obtenen de l'abocador de residus de la propera ciutat de Trujillo. Associacions civils i organitzacions internacionals, com l'Organització Internacional del Treball o l'Organització Mundial de la Salut, han cridat l'atenció sobre les condicions insalubres d'aquest lloc, en el qual treballen uns 200 nins, i sobre els riscos per al medi ambient i la salut dels prop de 27.000 habitants del Centro Poblado El Milagro.

El present projecte, emprès per l'Associació de Llicenciats en Ciències Ambientals (ALCAIB), en col·laboració amb l'organització Voluntaris de Mallorca, ha consistit en el disseny d'un sistema de depuració natural per al tractament d'aigües residuals del complex socioeducatiu El Milagro.

Aquest complex, construït i agençat per Voluntaris de Mallorca, està destinat als fills de les famílies que sobreviuen de reciclar les deixalles de l'abocador. Disposa d'una escola primària, amb capacitat per a més de 175 nins, d'un menjador popular, d'una

zona verda i d'una àrea esportiva. A més, es troba en fase de construcció una granja escola per formar professionalment joves d'entre 13 i 18 anys.

En aquest projecte, executat entre el gener i el desembre de 2007, hi han participat cinc cooperants, llicenciats en Ciències Ambientals. Inicialment, els participants estudiaren altres experiències de depuració natural, realitzaren una anàlisi de les necessitats i recolliren dades sobre el terreny (cabal d'aigua a tractar, qualitat dels materials i estudi de la flora aquàtica). A continuació, els cooperants dissenyaren un sistema de depuració natural, basat en un filtre d'arena i pedres, combinat amb vegetació local, que permet depurar l'aigua abans de ser reutilitzada com a aigua de reg. Així, s'evita l'abocament de les aigües residuals als aqüífers de la zona, al mateix temps que s'optimitza l'ús de l'aigua.

Paral·lelament, a les comunitats d'Huayrapongo i de Llacanora, del districte veí de Cajamarca, es prepararen i realitzaren tallers d'educació ambiental

El objetivo de este proyecto ha sido la construcción de un sistema de depuración natural de aguas residuales para el complejo socioeducativo de la comunidad de El Milagro y la formación de escolares en temas de educación ambiental.

per instruir els 300 alumnes dels seus centres escolars. Igualment, s'impartí un curs monogràfic sobre metodologies d'educació ambiental a l'equip docent d'aquestes escoles i es posà un èmfasi especial en els processos participatius de resolució de conflictes.

Amb aquest projecte s'ha incorporat el component mediambiental a un projecte de cooperació, a través de l'assessorament tècnic; s'ha promogut la investigació i la difusió de tècniques en matèria de sanejament ambiental sostenible, promocionant tecnologies de baix cost, i s'ha fomentat la cultura de l'aigua a l'Amèrica Llatina.

